

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/88/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121010752
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2121010752.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Martina Žovince, v trestnej veci odsúdeného Z. C., nar. XX. K. XXXX v C., trvalé bydlisko C. XXXX/X, C., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 2. júna 2021, č. k. 9PP/17/2021-47, na neverejnom zasadnutí konanom 12. augusta 2021 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného Z. C. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) uznesením z 2. júna 2021, č. k. 9PP/17/2021-47, podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) zamietol návrh odsúdeného Z. C. (ďalej len odsúdený) o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktoré mu boli postupne uložené rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš z 27. februára 2014, sp. zn. 1T/128/2009 a rozsudkom Okresného súdu Bratislava V z 26. apríla 2016, sp. zn. 2T/69/2014.

Zamietnutie žiadosti okresný súd odôvodnil tým, že odsúdený síce splnil formálnu podmienku, teda vykonal potrebnú časť z výmery uložených trestov, ale dôsledne nespĺnil prvú materiálnu podmienku, keďže svojim správaním nepreukázal polepšenie vo výkone trestu, a to vzhľadom k hodnoteniu riaditeľa ústavu, podľa ktorého správanie a vystupovanie odsúdeného bolo iba zväčša na požadovanej úrovni. Vyskytli sa problémy s dodržiavaním ústavného poriadku a porušenie zákazu vyrábať, prechovávať a požívať návykové látky. Až po intervencii zo strany väzenského personálu už nedostatky takéhoto charakteru u neho zaznamenané neboli. Odsúdený nespĺnil ani druhú materiálnu podmienku, keď od neho nemožno očakávať, že by na slobode viedol riadny život. Tento záver okresný súd odôvodnil tým, že odsúdený ktorý má v odpise registra trestov evidovaných celkovo 9 odsúdení, v minulosti bol už aj podmiennečne prepustený, napriek tomu sa dopúšťal ďalšej závažnej trestnej činnosti. Je pravdou, že odsúdený v súčasnosti vykonáva dlhší trest, ako v prípade predchádzajúcich odsúdení, avšak formálnu podmienku na podmiennečné prepustenie splnil len pred necelými 7 mesiacmi a zohľadňujúc vyššie uvedené skutočnosti nemožno predpokladať, že tak krátky čas po uplynutí formálnej podmienky bol u odsúdeného dosiahnutý účel trestu.

Po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí sa prokurátorka vzdala práva na podanie sťažnosti, no odsúdený voči uzneseniu zahlásil sťažnosť.

Odsúdený sťažnosť odôvodnil vlastnoručným písomným podaním doručeným okresnému súdu 30. júla 2021, v ktorej namietal, že okresný súd v napadnutom uznesení uviedol, že nebola dôsledne splnená prvá materiálna podmienka, pričom prokurátorka Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí navrhla jeho žiadosť zamietnuť, pretože nebola splnená druhá materiálna podmienka. Riaditeľ ÚVTOS v hodnotení konštatoval, že preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporúča ho podmiennečne prepustiť. Je pravdou, že sa počas výkonu trestu u neho vyskytli problémy s porušením ústavného poriadku, ale bol toho názoru, že by bolo podozrivé až účelové, keby sa u človeka s bohatou kriminálnou minulosťou nejaké problémy nevyskytli. Prešiel vnútornou premenou, ktorej výsledkom je

absolútne kritický postoj k páchaniu trestnej činnosti a rešpektovaniu právnych noriem. V prospech prvej materiálnej podmienky treba prihliadnuť na fakt, že bol osemkrát disciplinárne odmenený a plní ciele stanovené programom zaobchádzania. Dokonca ešte dňa 26. mája 2021 bol disciplinárne odmenený. Preto je toho názoru, že prvá materiálna podmienka u neho bola splnená.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku poukázal na to, že mu nebol uložený jeden 16 ročný trest, ale dva tresty, a to vo výmere 7 rokov a 9 rokov, pričom najvyššia horná hranica trestnej sadzby v oboch trestoch je 12 rokov. V súčasnosti vykonal viac ako 11 rokov a 4 mesiace z uložených trestov. Skutok za ktorý mu bol uložený trest vo výmere 9 rokov sa stal ešte v čase pred nástupom do výkonu prvého trestu, z ktorého bol podmienenečne prepustený. V čase jeho prepustenia bolo voči nemu vedených viacero trestných stíhaní, pričom bolo pravdepodobné, že tieto sa skončia odsúdením a výkonom trestu. Vo vedení riadneho života mu pomôže mama P. C., ktorá mu bude psychickou ako aj finančnou oporou a poskytne mu aj bývanie v mieste trvalého bydliska. Jeho brat K. C. prisľúbil, že v prípade jeho podmienenečného prepustenia ho zamestná. Pretrhol tiež väzby so všetkými ľuďmi, s ktorými ho spájala kriminálna minulosť. Nadviazal kontakt s bývalými spolužiakmi, ktorí vedú riadny život. Žiada preto Krajský súd v Trnave, aby vyššie uvedené skutočnosti zväžil. Na svojej kriminálnej minulosti nevie nič zmeniť. Prešlo viac ako 10 rokov, kým došlo k jeho vnútornej premene. Navrhol preto, aby Krajský súd v Trnave napadnuté uznesenie zrušil a rozhodol kladne o jeho prepustení na slobodu.

Prokurátorka sa k podanej sťažnosti nevyjadрила.

Okresný súd predložil spisový materiál Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) na rozhodnutie 10. augusta 2021.

Podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

a) nie je prípustná,

b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo

c) nie je dôvodná.

Krajský súd ako nadriadený orgán, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Pokiaľ ide o konanie, ktoré napadnutému výroku predchádzalo, odsúdený mu žiadne pochybenia nevytýkal a krajský súd vlastným prieskumom žiadne chyby nezistil. Okresný súd vykonal všetky potrebné dôkazy pre objektívne a zákonné rozhodnutie, pričom dodržal všetky ust. Trestného poriadku viažuce sa k priebehu verejného zasadnutia. Vyhlásené rozhodnutie následne v zákonom stanovenej lehote vypracoval a doručil stranám trestného konania do vlastných rúk.

Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmienenečné prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu.

Presnejšie povedané, odsúdený vykonal pomernú časť z postupne uložených trestov, lebo od 27. januára 2017 si nepretržite až doposiaľ odpykáva postupne dva tresty odňatia slobody, konkrétne - od 27. januára 2017 do 27. marca 2025 (po zohľadnení zápočtov) vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov, na ktorý bol odsúdený podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. vo veci Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1T/128/2009,

- od 27. marca 2025 až do 24. marca 2026 (po zohľadnení zápočtov) bude vykonávať trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, na ktorý bol odsúdený podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. vo veci Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 2T/69/2014.

V oboch prípadoch bol odsúdený za zločin, a preto bolo potrebné, aby odsúdený vykonal pomerné časti (2/3 + 2/3) z týchto trestov, ktorú podmienku splnil 25. novembra 2020.

Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Tr. zák., okresný súd nesprávne skonštatoval, že odsúdený túto podmienku nesplnil.

Z hodnotenia vypracovaného riaditeľom ústavu vyplynulo, že správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody nebolo vždy na požadovanej úrovni, no súčasne sa konštatuje, že jeho správanie sa zlepšilo a stabilizovalo, pričom od tohto momentu sa v jeho dokumentácii nenachádza žiadny negatívny poznatok. Dokonca bol osemkrát disciplinárne odmenený. Podľa riaditeľa ÚVTOS plní ciele stanovené programom zaobchádzania a ku spáchanej trestnej činnosti má kritický postoj.

Pokiaľ ide o prvú materiálnu podmienku, krajský súd sa nestotožnil s názorom okresného súdu, že ju odsúdený nespĺňa. Krajský súd mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že odsúdený plnením

svojich povinností vo výkone trestu preukázal polepšenie. Ide o odsúdeného, ktorý sa vo výkone trestu odňatia slobody nachádza už viac rokov, je preto možné akceptovať výhradu odsúdeného, že počas takého dlhého času došlo k vnútornej zmene a teda k jeho polepšeniu. Z pohľadu krajského súdu tak nejde len o formálnu adaptáciu na prostredie ústavu, ale o skutočné zmeny v osobnosti odsúdeného, o čom svedčia jeho nadpriemerné pracovné výkony. Odsúdený správne poznamenal, že ani prokurátorka nevyjadrila pochybnosti o tom, že by odsúdený prvú materiálnu podmienku nespĺňal.

Avšak na to, aby mohol byť odsúdený podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody musí v zmysle ust. § 66 ods. 1 Tr. zák. spĺňať aj druhú materiálnu podmienku a síce, že je od neho možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. A túto podmienku okresný súd vyhodnotil správne.

Odsúdenému treba pripomenúť, že zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmiennečne prepustený po uplynutí ustanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, na ktoré súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou úvah je potom v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti aj na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy. Takýto predpoklad u odsúdeného nie je z dôvodov, ktoré okresný súd v napadnutom uznesení podrobne rozviedol. Jeho argumentáciu si krajský súd osvojuje a v podrobnostiach na ňu poukazuje bez potreby ju opakovať. Tu platí, že v konaní o sťažnosti, ktoré je dvojinstančné, tvorí rozhodnutie okresného a krajského súdu jednotu, z ktorého dôvodu je nadbytočné vecne správne argumenty opakovať.

V prípade odsúdeného možno jednoznačne konštatovať, že pred spáchaním skutkov, za ktoré bol odsúdený, nevedol riadny život. Pokiaľ ide o jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti, tieto sú viac ako zjavné. Z registra trestov odsúdeného vyplýva, že sa trestnej činnosti dopúšťa opakovane, doposiaľ bol až 9-krát súdne trestaný. Treba poukázať aj na to, že i riaditeľ ÚVTOS vyhodnotil jeho resocializačnú prognózu ako menej nepriaznivú.

Vychádzajúc z uvedeného môže byť podľa názoru krajského súdu náprava odsúdeného zaručená len úplným výkonom nepodmiennečných trestov odňatia slobody, ktoré mu boli postupne uložené. Inak povedané, celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je v súčasnosti možné len počas výkonu nariadeného trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je účinná ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti. Podmiennečné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmiennečnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmiennečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel.

Pokiaľ v sťažnosti odsúdený poukazoval na to, že riaditeľ ústavu ho odporučil podmiennečne prepustiť, k tomu krajský súd uvádza, že stanovisko riaditeľa má pre súd len odporúčací charakter, konečné posúdenie splnenia zákonných podmienok na podmiennečné prepustenie je vždy na úvahe súdu. Keďže odsúdený žiadal zohľadniť fakt, že si v súčasnosti odpykáva trest za skutok, ktorý spáchal ešte pred nástupom do výkonu prvého trestu, že mu boli uložené dva tresty a to vo výmere 7 rokov a 9 rokov, pričom najvyššia horná hranica trestnej sadzby v oboch trestoch je 12 rokov, uvedené je z hľadiska rozhodovania bez akéhokoľvek právneho významu. To, že dosiaľ vykonal viac ako 11 rokov a 4 mesiace z postupne uložených trestov bolo zohľadnené pri posudzovaní formálnej podmienky.

Odsúdený tiež vo vyjadrení akcentoval skutočnosti, že má po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody zabezpečené bývanie, že má prisľúbené zamestnanie a teda aj príjem, tieto tvrdenia nie sú podľa názoru krajského súdu dostatočne spôsobilé rozptýliť obavu z toho, že by v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody na slobodu pokračoval v trestnej činnosti, lebo jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti sú viac ako zjavné.

Pretože krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie resp. zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosť odsúdeného postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.